

- 4 OCT 2000

**A HEALTH PROMOTING SCHOOL PROGRAM FOR
ANTI - SMOKING BEHAVIORS AMONG
MATAYOMSUKSA 2 STUDENTS,
AMNATCHAROEN PROVINCE**

YUWADEE KHOKPHO

อภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND
BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2000

ISBN 974-664-438-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
Y94h
2000

45449 c.2

Copyright by Mahidol University

4136909 PPHM/M: MAJOR: HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES; M.Sc.(PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : HEALTH PROMOTING SCHOOL / ANTI-SMOKING BEHAVIORS / STUDENTS.

YUWADEE KHOKPHO: A HEALTH PROMOTING SCHOOL PROGRAM FOR ANTI-SMOKING BEHAVIORS AMONG MATAYOMSUKSA 2 STUDENTS, AMNATCHAROEN PROVINCE. THESIS ADVISORS: CHANCHAI YAMARAT M.S.P.H., ROONGROTE POOMRIEW Ph.D., VORAPHUN RUNGSIRIWONG M.Sc.(PUBLIC HEALTH) 144 p. ISBN 974-664-438-6

According to research, smoking behavior in youth develops from the first trial to regular smoking and, finally to nicotine addiction. Results of previous research indicate that adults who became dependent on nicotine, started to smoke before they were 20 years old. Most of them started at the age of 12-14 years. In general, adolescents start to smoke without thinking about the effects of nicotine. The main objective of this quasi-experimental study was to assess the effectiveness of a health promotion program for anti-smoking behavior among matayomsuksa 2 students in Amnatcharoen province. The anti-smoking program has been designed based on Bandura's Self-efficacy theory and, Life skills concept developed by WHO. There were 80 students included in the study. Thirty-nine students were assigned to the experimental group while 41 students were assigned to the comparison group. The experimental group participated in the health promotion program for anti cigarette smoking. Data were collected twice, before and after intervention, through questionnaire.

The results of this study indicated that, after the intervention, the mean scores of perception of self-efficacy, outcome expectation, self esteem, decision making skill, refusal skill and, smoking preventive behavior of the experimental group were significantly higher than before the intervention (p -value = 0.05) and higher than that of the comparison group (p -value = 0.05).

In conclusion, the results show that this program can be applied to matayomsuksa 2 students in other schools to promote their skills for prevention of cigarette smoking behavior.

4136909 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)

ยวติ โลกโพธิ์ : โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอำนาจเจริญ (A HEALTH PROMOTING SCHOOL PROGRAM FOR ANTI-SMOKING BEHAVIORS AMONG MATAYOMSUKSA 2 STUDENTS, AMNATCHAROEN PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชาญชัย ขามะรัต, M.S.P.H., รุ่งโรจน์ พุ่มวีระ, Ph.D., วรพรรณ รุ่งศิริวงศ์, วทม. (สาขารณสุขศาสตร์) 144 หน้า. ISBN 974-664-438-6

จากรายงานการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในกลุ่มเยาวชน มาจากการทดลองในชั้นแรกแล้วพัฒนาต่อมาเป็นการสูบบุหรี่เป็นประจำ และสุดท้ายคือ การติดนิโคติน ผลจากการวิจัยผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมการติดนิโคติน โดยส่วนใหญ่จะเริ่มสูบบุหรี่ก่อนอายุ 20 ปีซึ่งจะพบมากในกลุ่มอายุ 12-14 ปี วัยรุ่นเริ่มสูบบุหรี่โดยไม่คำนึงถึงความมีฤทธิ์เป็นสารเสพติดของนิโคติน จุดประสงค์สำคัญของการวิจัยที่ทดลองครั้งนี้ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอำนาจเจริญ โดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองของเบนดูรา ร่วมกับแนวคิดทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลก กลุ่มตัวอย่าง 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 39 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 41 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้งคือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (ภายหลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรม) โดยใช้แบบสอบถาม นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลของการปฏิบัติ การเห็นคุณค่าในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปฏิเสธและพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลของการปฏิบัติ การเห็นคุณค่าในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปฏิเสธและพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ ดีขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมสุขศึกษาที่จัดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการป้องกันการสูบบุหรี่